

Voorwoord

van Dr. Annine E. G. van der Meer

bij het boek van **Paul van Oyen, *Het Evangelie volgens Johannes. Een achtergrondstudie,***

Uitgeverij Villa Sophia, Zaandam, 2019, p. 11-14.

Het boek dat voor u ligt wil de essentie van Jezus' woorden in het *Evangelie van Johannes* vervatten; het is een zeer persoonlijk commentaar hierop. Deze studie naar Johannes staat niet op zichzelf. Want van de hand van Paul van Oyen verschenen eerder diverse commentaren op teksten uit de Nag Hammadi bibliotheek. Na het commentaar op het *Evangelie van Markus* is er nu als laatste in de reeks dat op het *Evangelie van Johannes*.

Net als in eerdere commentaren maakt de auteur gebruik van diverse betekenislagen in de tekst: er is de historisch/letterlijke, de symbolische en de spiritueel/esoterische. Over de historische context het volgende: op basis van het onderzoek van Barbara Thiering gaat de auteur ervan uit dat Johannes de dooper en Jezus deel uitmaakten van de Esseense gemeenschap in Qumran, die verbindingen had met de Esseense gemeenschap in Egypte en elders. Zouden de Essenen de missie van Jezus volgens de auteur exclusief-joods willen houden, dan ziet Jezus dat zelf ruimer: zijn boodschap is kosmisch en universeel. Jezus' leer is de peiler van een universele orde van verbinding en broederschap. Daarnaast is hij in tegenstelling tot Johannes de Dooper geen asceet en gaat hij met tal van vrouwen om die vaak de priesterlijke 'soortnaam' Maria dragen. De auteur ziet tussen de mystieke traditie van het jodendom tal van historische verbindingen met die van het oude Egypte, van India en Griekenland. Informatie over de historische achtergrond vindt u in diverse bijlagen achter in het boek. Aan te raden is deze eerst te lezen voor u aan de tekst zelf begint. Jezus' werkelijke boodschap in met name dit mystieke *Evangelie van Johannes* ligt in de spirituele betekenislaag. En het is ook hier dat mijns inziens de werkelijke verdienste van deze studie ligt. Het is een studie die bijbelse teksten wil doorgronden op de essentie en deze vervolgens vanuit het kader van de godsdienstvergelijking in universeel kader plaatst.

De nadruk die in dit boek valt op de spirituele betekenislaag maakt het anders dan meer traditionele commentaren op het *Evangelie van Johannes*. We kennen de auteur als iemand die thuis in de Indiase filosofie. Volgens hem vertonen tal van uitspraken van (sri) Krishna in de *Bhagavad Gita* overeenkomsten met de boodschap van Jezus zoals vertolkt in het *Evangelie van Johannes*. Het bijbelse begrip verlossing heet in India 'moksha' of bevrijding uit onwetendheid. Of bevrijding van een illusie als werd je wakker uit een droom. Het gaat er om de eenheid in jezelf bewust te worden; een 'vrije' of 'in eenheid wedergeborene' of 'zoon van God' te worden: in India noemt men dat een zelfgerealiseerde. Als een rode draad door het boek loopt 'het ene dat is' en dat uitgedrukt wordt in de naam 'ik ben die is'.

Het proces van bewustwording van dit ene in ieder mens loopt via 'de weg' van zeven stappen of inwijdingsfasen. En ook in dit boek van Paul van Oyen over het *Evangelie van Johannes* culminerend zeven wonderen van Jezus in het achtste wonder van de opstanding of

wedergeboorte met Pasen. Jezus ontwikkelt in zich het bewustzijn 'kind of zoon van het ene' te zijn; hij is ons daarin voorgegaan. Vandaar dat Jezus bij Johannes het *boek der Psalmen* 82:6 citeert waar staat: 'Ik heb wel gezegd dat jullie goden zijn, ieder van jullie is een zoon van de hoogste'. In die diepste innerlijke laag zijn wij allen goden en godenzonen, mensenzonen. In deze filosofie van eenheid ligt het ware monotheïsme verborgen; het is deze essentie die alle mensen verbindt met de bron van eenheid, met elkaar en met alle leven op alle niveaus.

In latere wereldgodsdiensten die zich monotheïstisch noemen ontstaat er een kloof tussen het ene en de nu als zondig beschouwde mens, tussen hemel en hel, geest en stof. Het beeld van de goddelijkheid en onsterfelijkheid van de menselijke ziel wordt in de filosofie en theologie losgelaten. In deze studie voert Paul van Oyen ons terug naar de essentie van eenheid en roept op de weg tot eenheid te gaan.

In dit boek is er naast het mannelijke aspect aandacht voor het vrouwelijk aspect van eenheid. De bron wil zich vanuit onbeperkt en ongemanifesteerd bewustzijn spiegelen en beperken tot gemanifesteerd bewustzijn. Vervolgens gaat deze uiteen in een mannelijk aspect: de vader of in India Brahman en een vrouwelijk aspect of de grote Moeder waar iedere vrouw weer een afstraling van is. In elkaar zijn zij een. Samen krijgen zij een kind: de mens of mensenzoon. Er ontwikkelt zich vanuit eenheid tweeheid en drieheid. Het vrouwelijk aspect hierin is de geest van heelheid of te wel de heilige geest, onze Moeder in de hemel en op aarde. Maar in wezen zijn de drie niet van het ene te scheiden. Die geest van heelheid is drie in een. Je vindt haar in je binnenste, het koninkrijk. Daar baren de vader/moeder opnieuw het mensenkind.

Deze weg te gaan, daartoe roept ook deze nieuwste studie van Paul van Oyen op. Hij schreef een inspirerend boek dat menigeen kan helpen nieuwe moed te vatten. Kracht te putten om het dagelijks leven in een zinvol spiritueel perspectief te beleven als de weg naar bewustwording tot het ene dat werkelijk is.

Dr. Annine van der Meer, december 2009,
auteur en voorzitter/oprichter Academie PanSophia,
kenniscentrum matriarchaat en eenheidsbewustzijn.